

ДЕМОКРАТИЧНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ: ДОСВІД ЄВРОСОЮЗУ

DEMOCRATIC DECENTRALIZATION AND DIGITALIZATION OF AUTHORITIES: THE EXPERIENCE OF THE EU

УДК 338.2.1

<https://doi.org/10.32843/infrastruct38-46>
Гавкалова Н.Л.

д.е.н., професор,
завідувач кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та регіональної економіки
Харківський національний
економічний університет
імені Семена Кузнеця

Лола Ю.Ю.

к.е.н., доцент, доцент кафедри
державного управління,
публічного адміністрування
та регіональної економіки
Харківський національний
економічний університет
імені Семена Кузнеця

Метою статті встановлено дослідження моделі реформи децентралізації в Україні та напрямів її підтримки програмами Євросоюзу. В роботі виділено особливості реформи децентралізації в Україні, що поєднує адміністративну, політичну та фінансову децентралізацію, розроблено модель децентралізації, розглянуто напрями підтримки адміністративно-територіальних змін Євросоюзом. Доведено, що ефективність реалізації реформи децентралізації може ґрунтуватися тільки на реструктуризації державних послуг та діджиталізації органів влади шляхом формування електронного уряду. Проаналізовано вплив реформ на рейтинг країни у відповідності до глобальних міжнародних індексів. Визначено переваги використання уніфікованої моделі децентралізації органів влади, яка може забезпечити необхідний рівень підзвітності та прозорості у вирішенні багатьох загальних проблем регіонального розвитку в Україні.

Ключові слова: реформа децентралізації, демократизація суспільства, діджиталізація, об'єднані територіальні громади, програми Євросоюзу.

Целью статьи является исследование модели реформы децентрализации в

Украине и направлений ее поддержки программы Евросоюза. В работе выделены особенности реформы децентрализации в Украине, которая объединяет административную, политическую и финансовую децентрализацию, разработана модель децентрализации, рассмотрены направления поддержки Евросоюзом административно-территориальных изменений. Доказано, что эффективность реализации реформы децентрализации может базироваться только на реструктуризации государственных услуг и диджитализации органов власти путем формирования электронного правительства. Проанализировано влияние реформ на рейтинг страны в соответствии с глобальными международными индексами. Определены преимущества использования унифицированной модели децентрализации органов власти, которая может обеспечить необходимый уровень подотчетности и прозрачности в решении многих общих проблем регионального развития в Украине.

Ключевые слова: реформа децентрализации, демократизация общества, диджитализация, объединенные территориальные общины, программы Евросоюза.

The information revolution has led to a global digitization that covers all countries of the world and leads to change in all spheres of human life, including: political, economic, social, educational spheres. In turn, it promotes the transformation of the state system of countries on the basis of processes of decentralization, digitization and democratization. At the same time, forms of interaction between authorities and society, as well as between central and local authorities, change the role of regional (subnational) governments. In today's world, decentralization of power is driven by the need to democratize society. The article examines the model of decentralization reform in Ukraine and the ways it is supported by EU programs. It's necessary for further evaluate its effectiveness. The survey is based on building a model of decentralization based on the administrative, political and fiscal decentralization of government in Ukraine, along with the digitization and democratization of public administration, which greatly improves the effectiveness of administrative reforms. Political decentralization has made it possible to extend the suffrage of citizens of the united territorial communities in Ukraine. Fiscal decentralization has become possible as local self-government has been given more opportunities, powers and appropriate financial resources for territorial development and socio-economic development of the ATG. The new instrumental platform for decentralization and democratization of society is provided by the processes of global digitization of communities, business and government, which provides ample opportunity for easy interconnection and monitoring of central authorities with local governments. Digitalization reduces the risk of corruption spreading at the lower and middle levels of government, as well as in local governments in newly created ATCs. The European Union supports the administrative reform in Ukraine. Delegation of the European Union to Ukraine, "U-LEAD with Europe", USAID works in this direction. The unified model of decentralization of the authorities will allow further identification of the criteria for evaluating the effectiveness of the reforms, since the global indices of socio-economic and political development do not give an unambiguous answer.

Key words: decentralization reform, democratization of society, digitization, united territorial communities, EU programs.

Постановка проблеми. В XXI сторіччі інформаційна революція призвела до глобальної діджиталізації, що охоплює всі країни світу та призводить до зміни всіх сфер буття людини, у тому числі: політичної, економічної, соціальної, освітньої. В свою чергу це сприяє трансформації державного устрою країн на основі процесів децентралізації, діджиталізації та демократизації. При цьому змінюються форми взаємодії між органами влади та суспільством, а також між органами центральної та місцевої влади, що сприяє посиленню ролі регіональних (субнаціональних) урядів. У сучасному світі децентралізація влади викликана потребою в демократизації суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Децентралізація влади не означає її одночасну

демократизацію. Як зазначає А. Шнейдер децентралізація – це процес передачі повноважень та ресурсів для їхньої реалізації від центральної влади до місцевих органів управління та надання соціально важливих послуг [1]. Децентралізація означає передачу повноважень та обов'язків від центрального рівня уряду до обраних органів влади на субнаціональному рівні (регіональні уряди, муніципалітети), що мають певний ступінь самостійності. Децентралізація також полягає в переналадженні відносин між центральним урядом та субнаціональними урядами на більш спільну і стратегічну роль для національних / федеральних урядів [2].

Децентралізація влади поділяється на три основні типи. При чому демократичним є лише

один із них, що передбачає передачу значних повноважень та ресурсів на рівень місцевого самоврядування [3].

Децентралізація влади не залежить від форми державного устрою країни. Федеративні держави не обов'язково мають високий рівень децентралізації. Оскільки, децентралізація спрямована на реформування з найнижчого рівня – територіальної громади, тоді як федералізація передбачає перетворення регіонів держави на автономні одиниці [4]. Проте, реформування регіонального рівня не гарантує широких повноважень для органів місцевого самоврядування. Згідно з даними Світового банку, серед десяти найбільш децентралізованих держав лише три з них (Швейцарія, США та Австрія) є федераціями [5].

Постановка завдання. Метою статті є дослідження моделі реформи децентралізації в Україні та напрямів її підтримки програмами Євросоюзу.

Виклад основного матеріалу дослідження. У 1997 році Україна взяла вектор розбудови державного устрою, що базується на єдиних Європейських стандартах, та ратифікувала положення Європейської хартії місцевого самоврядування, а у 2014 році Додатковий протокол про право участі в справах органу місцевого самоврядування.

У 2014 році в Україні розпочалася адміністративна реформа децентралізації влади. Розпорядженням Уряду № 333-р була затверджена Концепції реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади, в якій зазначається, що діюча система місцевого самоврядування не відповідає потребам мешканців територіальних громад у державних послугах та не забезпечує їм комфортного та безпечного середовища проживання [6].

Реформа децентралізації передбачає створення нової ланки в системі адміністративного устрою України шляхом запровадження нової адміністративно-територіальної одиниці – об'єднаної територіальної громади (ОТГ). Для формування законодавчого підґрунтя добровільного об'єднання суміжних територіальних громад, сіл, селищ, міст у 2015 році прийнято Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [7]. Реформа децентралізації включає в себе кілька пов'язаних між собою реформ: територіальної організації влади, місцевого самоврядування, регіональної політики і міжбюджетних відносин. Це надасть реальну можливість мешканцям ОТГ впливати на розбудову громади та розвиток свого регіону.

Згідно Моніторингу процесу децентралізації влади в Україні створено 1029 ОТГ, тобто 42,9% територіальних громад (від загальної кількості рад базового рівня) об'єдналися [8]. При цьому цей процес за регіонами країни проходить нерівномірно: в Харківській області – досить уповільнено,

к 2019 року створено 23 ОТГ, у той час як в Дніпропетровській області – 71.

Рада Європи активно підтримує реформу децентралізації. У рамках Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки впроваджується Програма «Децентралізація і реформа місцевого самоврядування в Україні».

Міністерство розвитку громад та територій України оприлюднило Концепцію та план реалізації Державної політики децентралізації на 2020 рік, в якій зазначено, що з 2020 року все населення України буде жити в дієздатних громадах, а через 5 років кількість громад, які потребують державної підтримки, зменшиться на 30% [9]. Крім того, ОТГ мають відповідати стандартам територіального поділу країн Європейського Союзу для статистичних цілей рівня NUTS-3.

Для формування легкої, прозорої взаємодії державних органів з територіальними громадами створюються сучасні центри надання адміністративних послуг (ЦНАП), де за принципом «єдиного вікна» надаються адміністративні послуги. Відкриттю в ОТГ таких центрів сприяють міжнародні програми, такі як Представництво Європейського союзу в Україні, «U-LEAD з Європою», USAID.

На реалізацію Програми для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку «U-LEAD з Європою», яка спільно фінансується Європейським Союзом та його країнами-членами Данією, Естонією, Німеччиною, Польщею та Швецією передбачено виділення 106 млн. євро. Програма діє з 2016 року та має бути завершена у 2020 році.

Програма «U-LEAD з Європою» підтримує широке коло ініціатив для розвитку регіонів, громад та покращення надання адміністративних послуг [10], таких як:

- вдосконалення системи цивільного захисту, покращення послуг з управління побутовими відходами, впровадження енергоменеджменту, підтримка партнерства та бізнесу;

- проведення семінарів, тренінгів, навчальних поїздок, обмін досвідом стосовно всіх ключових напрямків, з якими необхідно працювати місцевим органам влади, розробка пакетів тематичної підтримки, що включають систему курсів на платформі електронного навчання u-learn.org.ua;

- підтримка секторальних реформ в ОТГ: реформ охорони здоров'я та освіти;

- впровадження інформаційної системи обміну урядовими даними «Трембіта» та інформаційної системи для ЦНАП «Вулик».

Нову інструментальну платформу для децентралізації та демократизації суспільства надають процеси глобальної діджиталізації громад, бізнесу та влади, що забезпечує широкі можливості легкого взаємозв'язку та моніторингу центральних органів влади з органами місцевого самоврядування.

Рис. 1. Модель демократичної децентралізації

Адміністративна децентралізація в Україні підкріплюється політичною та фіскальною децентралізацією. Модель демократичної децентралізації наведена на рис. 1.

Політична децентралізація надала можливість розширити виборчі права громадян України. Діючі об'єднані територіальні громади самостійно обирають сільську, селищну, міську раду та голову.

Фіскальна децентралізація в Україні стала можливою, коли місцеве самоврядування отримало більше можливостей, повноважень та відповідних фінансових ресурсів для територіальної розбудови та соціально-економічного розвитку після внесених у 2015 році змін до Податкового та Бюджетного кодексів України.

Передача окремих функцій та ресурсів від державних органів до ОТГ збільшує частку видатків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України. Сьогодні цей показник складає 32% при середньосвітовому 24%, а серед держав-членів Організації економічного співробітництва та розвитку – 40%, що перетворює Україну в одну з найбільш децентралізованих держав [11].

Об'єднані територіальні громади формують власні бюджети враховуючи податкові надходження, що залишаються в ОТГ (табл. 1).

Адміністративну реформу в Україні доцільно гармонізувати з широкомасштабними діями щодо

діджиталізації органів влади шляхом формування електронного уряду. Концепція розвитку електронного урядування в Україні прийнята у 2010 році.

Діджиталізація зменшує ризик розповсюдження корупції на нижчих та середніх рівнях влади, а також в органах місцевого самоврядування в новостворених ОТГ. Тому, одночасна децентралізація, діджиталізація та демократизація перетворять у органах влади дозволяє значно підвищити ефективність адміністративних реформ.

В Україні з 2019 року реалізується проект «Цифрова держава», що об'єднає всі відомства в єдину зручну і дієву онлайн-систему. Метою проекту оголошено, щоб до 2022 року [12]: всі державні послуги були доступні онлайн; 20% послуг надавалися автоматизовано; існувала 1 онлайн-форма для заповнення, щоб отримати пакет послуг до будь-якої життєвої ситуації.

В рамках проекту вже запущено 14 тестових послуг: електронний кабінет, mobile app, е-Малятко, паспорт разом з ІПН, прописка дитини онлайн, е-пенсія, SmartID, MobileID, цифрові посвідчення громадянина, е-резидентство, кабінет забудовника, банківський рахунок для бізнесу онлайн, електронні вибори, ID-картка з електронним підписом. Готується до загального доступу «Держава в смартфоні»: додаток «Дія».

Таблиця 1

Основні надходження в бюджети ОТГ

Надходження	Частка, що залишається в бюджеті ОТГ	Надходження	Частка, що залишається в бюджеті ОТГ
податку на доходи фізичних осіб	60%	податку на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності	100%
екологічного податку	25%	податку на майно (нерухомість, земля, транспорт)	100%
акцизного податку з реалізації підакцизних товарів	5%	збір за місця паркування транспортних засобів	
єдиного податку	100%	туристичний збір	
акцизного податку з пального	13,44%	рентні плати за користування надрами, за спеціальне використання води та водних об'єктів і лісових ресурсів	

Таблиця 2

Рейтинг України за глобальними індексами розвитку

Індекси	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Країни-лідери у 2019 р.
Індекс демократії	92	88	86	83	84	78	Норвегія, Ісландія, Швеція, Нова Зеландія Данія
Індекс розвитку електронного урядування	87	-	62	-	82	-	Данія, Австралія, Корея, Великобританія, Швеція
Індекс верховенства прав	68	70	78	77	77	77	Данія, Норвегія, Фінляндія, Швеція
Індекс корупції	142	130	131	130	120	126	Нова Зеландія, Данія, Фінляндія, Швеція, Швейцарія
Індекс екологічної ефективності	95	-	44	-	109	-	Швейцарія, Франція, Данія, Мальта, Швеція
Індекс людського розвитку	82	80	84	89	89	88	Норвегія, Швейцарія, Ірландія, Німеччина,
Індекс соціального прогресу	62	64	65	64	64	80	Норвегія, Ісландія, Швейцарія, Данія, Фінляндія
Індекс глобальної конкурентоспроможності	84	76	79	85	83	85	Швейцарія, Сінгапур, Фінляндія, Німеччина, США
Індекс легкості ведення бізнесу	96	83	80	76	71	64	Нова Зеландія, Сінгапур, Гонконг, Данія, Корея

Адміністративні реформи мають покращити якість життя громадян країни, тобто, в першу чергу, підвищити соціальний, політичний та економічний розвиток України. Розвиток країн світу вимірюється глобальними індексами: індекс демократії, індекс верховенства права, індекс розвитку електронного урядування, індекс екологічної ефективності, індекс людського розвитку, індекс соціального прогресу, індекс глобальної конкурентоспроможності, індекс легкості ведення бізнесу тощо. Рейтинг України за глобальними індексами розвитку з 2014 по 2019 роки наведено в табл. 2.

Як видно з табл.2, з 2014 року за індексом легкості ведення бізнесу, індексом демократії спостерігається стабільне покращення, однак все такі ж низькі показники в рейтингах рівнів корупції, глобальної конкурентоспроможності, соціального прогресу та людського розвитку.

Реформа децентралізації в Україні одночасно с проектом «Цифрова держава» мають призвести до:

підвищення якості надання адміністративних послуг населенню шляхом автоматизації цього процесу;

скорочення витрат державного сектору шляхом відмови від використання паперового документообігу, реструктуризації процесів взаємодії органів державної влади між собою та процесів взаємодії з громадянами;

підвищення ефективності формування та розподілу бюджетів ОТГ;

можливість отримати адресної допомоги на місцях, оскільки світовий досвід свідчить, про те що для успіху адміністративно-територіальних реформ важлива подальша фінансова підтримка регіонів;

досягнення підзвітності та прозорості в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, що має подолати високий рівень корупції;

реалізація політики територіального вирівнювання незбалансованого регіонального розвитку.

Висновки з проведеного дослідження. Підтверджено, що децентралізація органів влади має забезпечувати демократизацію суспільства, поєднувати адміністративну, політичну, фінансову децентралізацію та передбачає трансформацію взаємодії між державними структурами та громадянами, неурядовими організаціями та бізнесом.

Інтеграція України до європейського політичного, економічного та цифрового середовища потребує подальшої демократизації соціальних процесів й трансформації суспільної свідомості, що вимагає нових форм організації державного регулювання всіх процесів у різних секторах та на різних рівнях управління. Використання уніфікованої моделі децентралізації державного управління в рамках місцевого самоврядування забезпечить необхідний рівень підзвітності та прозорості у вирішенні багатьох загальних проблем регіонального розвитку в Україні.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Schneider A. Decentralization: Conceptualization and Measurement. *Studies in Comparative International Development*, 2003, 38(3), 32–56.
- Making Decentralisation Work. A Handbook For Policy-Makers. – Policy Highlights_decentralisation-Final.pdf (дата звернення: 27.12.2019).
- Manor J. The political economy of democratic decentralization. *Directions in development*. 1999. URL: <http://documents.worldbank.org/curated/en/386101468739238037/pdf/multi-page.pdf> (дата звернення: 27.12.2019).
- Rodden J. Comparative Federalism and Decentralization: On Meaning and Measurement. *Comparative Politics*, 2004, 36(4), 481–500.
- Decentralization indexes. The World Bank 2012. URL: <http://documents.worldbank.org/curated/en/534401468340175192/pdf/WPS6138.pdf> (дата звернення: 27.12.2019).
- Концепції реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади : Розпорядження КМУ від 01.04.2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p> (дата звернення: 27.12.2019).
- Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України № 676-VIII від 04.09.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення: 27.12.2019).
- Дані моніторингу Мінрегіону процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування (станом на 10.11.2019). URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/494/10.11.2019.pdf> (дата звернення: 27.12.2019).
- Комолова Є. Адміністративні послуги. Успішна громада: надання якісних послуг громадянам та сприяння сталому розвитку (Посібник). Путівник керівника. Київ : U-LEAD з Європою, 193 с.
- U-LEAD з Європою. URL: <https://donors.decentralization.gov.ua/en/project/u-lead> (дата звернення: 27.12.2019).
- Ризики децентралізації. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/11589> (дата звернення: 27.12.2019).
- Проект «Цифрова держава» – «Дія». URL: <https://intelserv.net.ua/news/material/id/710> (дата звернення: 27.12.2019).

REFERENCES:

- Schneider A. Decentralization: Conceptualization and Measurement. *Studies in Comparative International Development*, 2003, 38(3), 32–56.
- Making Decentralisation Work. A Handbook For Policy-Makers. Available at: [Policy Highlights_decentralisation-Final.pdf](#) (accessed 27 December 2019).
- Manor J. The political economy of democratic decentralization. *Directions in development*. 1999. Available at: <http://documents.worldbank.org/curated/en/386101468739238037/pdf/multi-page.pdf> (accessed 27 December 2019).
- Rodden J. Comparative Federalism and Decentralization: On Meaning and Measurement. *Comparative Politics*, 2004, 36(4), 481–500.
- Decentralization indexes. The World Bank 2012. Available at: <http://documents.worldbank.org/curated/en/534401468340175192/pdf/WPS6138.pdf> (accessed 27 December 2019).
- Kontseptsii reformy mistsevoho samovriaduvannya i terytorialnoi orhanizatsii vlady [Concepts of reform of local self-government and territorial organization of government]: Rozporiadzhennia KМУ vid 01.04.2014 r. № 333-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-r> (accessed 27 December 2019).
- Pro dobroviline obiednannia terytorialnykh hromad [On voluntary association of territorial communities]: Zakon Ukrainy № 676-VIII vid 04.09.2015. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (accessed 27 December 2019).
- Dani monitorynhu Minrehionu protsesu detsentralizatsii vlady ta reformuvannya mistsevoho samovriaduvannya [Data of the Ministry of Regional Development monitoring of the process of decentralization of power and reform of local self-government] (stanom na 10.11.2019). Available at: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/494/10.11.2019.pdf> (accessed 27 December 2019).
- Komolova Ye. Administratyvni posluhy. Uspishna hromada: nadannia yakisnykh posluh hromadianam ta spryannia stalomu rozvytku [Administrative Services. Successful community: providing quality services to citizens and promoting sustainable development]. Putivnyk kerivnyka. Kyiv: U-LEAD z Yevropoiu. (in Ukrainian)
- U-LEAD z Yevropoiu [U-LEAD with Europe]. Available at: <https://donors.decentralization.gov.ua/en/project/u-lead> (accessed 27 December 2019).
- Ryzyky detsentralizatsii [Risks of decentralization]. Available at: <https://decentralization.gov.ua/news/11589> (accessed 27 December 2019).
- Proekt «Tsyfrova derzhava» – «Diia» [«Digital State Project» – «Diia»]. Available at: <https://intelserv.net.ua/news/material/id/710> (accessed 27 December 2019).

Gavkalova Nataliia

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Head of the Department of Public Administration and Regional Economy
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

Lola Yuliia

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Public Administration and Regional Economy
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

DEMOCRATIC DECENTRALIZATION AND DIGITALIZATION OF AUTHORITIES: THE EXPERIENCE OF THE EU

The purpose of the article. The information revolution has led to a global digitization that covers all countries of the world and leads to change in all spheres of human life, including: political, economic, social, educational spheres. In turn, it promotes the transformation of the state system of countries on the basis of processes of decentralization, digitization and democratization. At the same time, forms of interaction between authorities and society, as well as between central and local authorities, change the role of regional (subnational) governments. In today's world, decentralization of power is driven by the need to democratize society.

The article examines the model of decentralization reform in Ukraine and the ways it is supported by EU programs. It's necessary for further evaluate its effectiveness.

Methodology. The survey is based on building a model of decentralization based on the administrative, political and fiscal decentralization of government in Ukraine, along with the digitization and democratization of public administration, which greatly improves the effectiveness of administrative reforms. Political decentralization has made it possible to extend the suffrage of citizens of the united territorial communities in Ukraine. Fiscal decentralization has become possible as local self-government has been given more opportunities, powers and appropriate financial resources for territorial development and socio-economic development of the ATG.

The new instrumental platform for decentralization and democratization of society is provided by the processes of global digitization of communities, business and government, which provides ample opportunity for easy interconnection and monitoring of central authorities with local governments. Digitalization reduces the risk of corruption spreading at the lower and middle levels of government, as well as in local governments in newly created ATCs.

Results. The European Union supports the administrative reform in Ukraine. Delegation of the European Union to Ukraine, "U-LEAD with Europe", USAID works in this direction.

The program "U-LEAD with Europe" has been in operation since 2016 and will be completed in 2020.

The U-LEAD with Europe program supports a wide range of initiatives to develop regions, communities and improve administrative services, such as:

- improving civil protection systems, improving household waste management services, implementing energy management, supporting partnerships and businesses;

- conducting seminars, trainings, study trips, exchanging experience on all key areas that local authorities need to work with, developing of thematic support packages, including a system of courses on the e-learning platform u-learn.org.ua;

- support for sectoral reforms in CEDs: health and education reforms;

- implementation of the information system for the exchange of Trembita government data and the information system for the administrative centers "Vulik".

The impact of reforms on the country's ranking in global international indexes is analyzed. The advantages of using a unified model of decentralization of authorities are identified.

Decentralization reform in Ukraine along with the Digital State project should lead to:

- improving the quality of administrative services to the population by automating this process;

- reducing public sector expenditures by refusing to use paperwork, restructuring the processes of interaction between public authorities and processes of interaction with citizens;

- increase of efficiency of formation and allocation of budgets of ATG;

- the possibility of receiving targeted assistance on the ground, as experience in the world shows, that further financial support for the regions is important for the success of administrative and territorial reforms;

- to achieve accountability and transparency in the activities of public authorities and local self-government, which should overcome a high level of corruption;

- implementation of the policy of territorial equalization of unbalanced regional development.

Practical implications. The unified model of decentralization of the authorities will allow further identification of the criteria for evaluating the effectiveness of the reforms, since the global indices of socio-economic and political development do not give an unambiguous answer.

Value/originality. In our work, we considered that the effectiveness of implementing the decentralization reform can only be guaranteed by restructuring public services and digitizing the authorities through the formation of e-government.